

Rapport om årets vekstsesong

i Møre og Romsdal

Rapporten er utarbeidet av Landbruk Nordvest etter bestilling fra
Fylkesmannen i Møre og Romsdal

11.oktober 2018

Generell del.

Året 2018- mot normalt

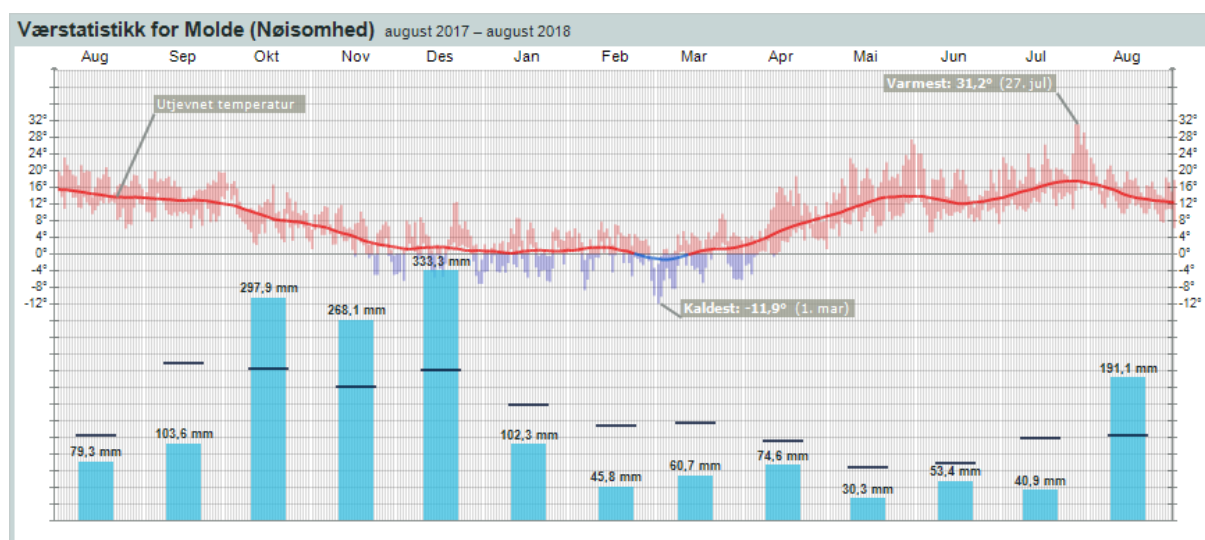
Sett fra landbruksnæringen sitt ståsted har året 2018 blitt et svært uvanlig år, der været ikke har spilt på lag med bonden i dens streben etter å oppnå den gode avlinga.

Jordbruket på Nordvestlandet er vanligvis vant med relativt mildt og fuktig værslag både vinter og sommer. Lavtrykk fra sørvest bærer jevnt og trutt med seg høvelige mengder nedbør, avbrutt av kortere perioder med "austing" med opphold, som også gir kjøligere vær om vinteren og varmere vær om sommeren.

Både vinteren, våren og sommeren vart annerledes i 2018. Vi fikk lange perioder med stabilt vær uten nedbør. Først en stabil vinter med mye klarvær og, i de snøfrie områdene, relativ stor fordamping/uttørking. Så fikk vi en varm sommer med fremdeles mye klarvær, lite nedbør og stor fordamping.

Nedbør

Figuren under (værstatistikk, Meteorologisk Institutt) som viser værdata for målestasjonen Nøisomhed (Molde kommune), gir et godt bilde på det uvanlige tørre været vi hadde på Møre de første 7 månedene i 2018.

De blå søylene viser nedbørmengdene i de aktuelle månedene i 2018, mens de horisontale strekene i/over hver søyle viser normalnedbøren (1961 – 1990).

Negativ vannbalanse

Fra januar til august kom det mindre nedbør enn normalt over heile fylket. I vekstsesongen var det på værstasjonen Linge (Norddal kommune) negativ vannbalanse i 13 av 16 uker i perioden fra midten av april til månedsskiftet juli/august. Planteveksten "manglet" 110 mm nedbør i denne perioden.

Virkingen av negativ vassbalanse vil være størst på jord med liten evne til å lagre plantetilgjengelig vann, så som sandjord. Siltrik jord og myrjord har god vasslagringsevne, og kan supplere plantene med vann om lag dobbelt så lenge som sandjord.

Areal med tynt jorddekke har også liten vannlagringsevne.

De negative effektene av nedbørmangelen som ga utslag på avlinga, varierte derfor stort rundt i fylket. Sandjorda tørket fort ut, likedan areal med tynt jorddekke, mens myrjord (med unntak) og dyp

siltrik jord klarte seg bedre. Særlig gjaldt det ute ved kysten, der temperaturene jevnt over var lavere enn inne i fjordene.

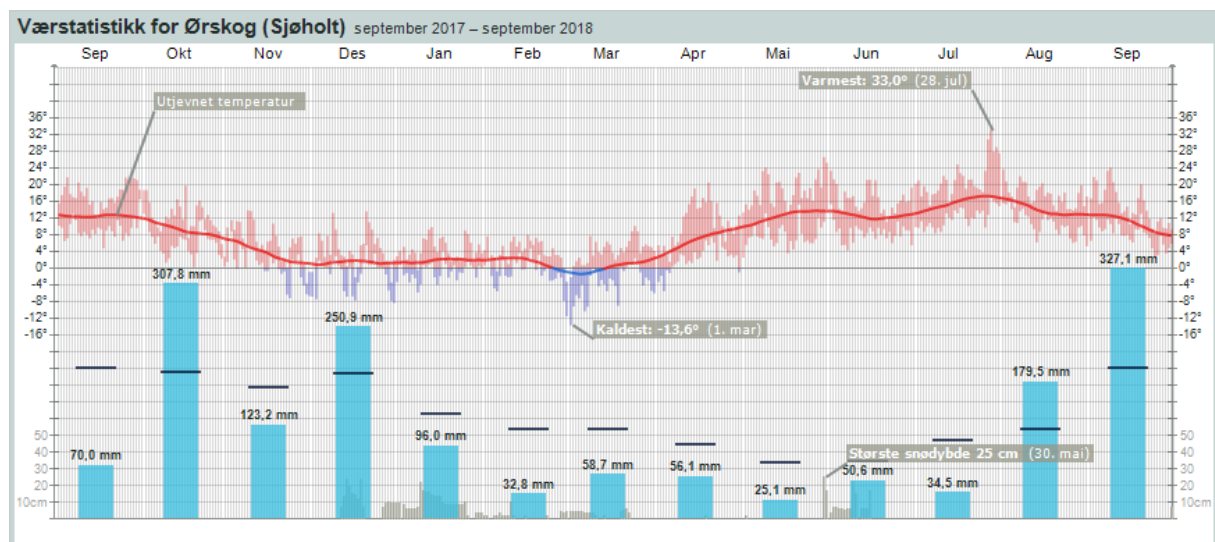
Noen opplevde også at dyp tele ga god vasstilgang til plantene utover i mai og fikk gode førsteslåttsavlinger.

Relativt nydyrket jord, med lavt innhold av organisk materiale, var og utsett for sterk uttørking.

En kunne finne areal utover heile fylket der enga hadde tørkeskader, men alvorlige tørkeskader var det i de indre bygdene og da mest på elveslettene.

September med ekstremnedbør.

September måned startet med brukbart vær frem til omkring den 10. Deretter regnet det nesten hver eneste dag. Figuren under er hentet fra målestasjon Ørskog på Sunnmøre. I september 2018 kom det 327 mm nedbør, mesteparten av dette i løpet av perioden etter den 10. Middelnedbøren for Ørskog er 197 mm.

For de som ennå ikke var ferdig med innhøstingen omkring 10. September, har nedbøren siden medført store utfordringer. Dette gjelder både potetprodusenter, grønsakdyrkere og grovfôrprodusenter som har hatt planer om å høste en sein tredjelslåt. For flere av disse vil det være helt avgjørende at det i ukene fremover blir tørt og varmt, slik at det igjen vil være mulig å komme seg utpå med høstemaskinene. Spesielt på myrjorda på Smøla er det svært usikkert om det vil bli akseptable innhøstingsforhold fremover.

Relativ luftfuktighet

Tabellen under viser relativ luftfukt for målestasjonen på Sunndalsøra, for året 2018 (til nå), sammenlignet med gjennomsnittet for årene 2000 – 2017. Tallene viser at det var til dels mye tørrere luft i mai og juli i 2018 enn gjennomsnittet for årene på 2000 tallet. Det var de samme to månedene som også hadde mye høyere temperaturer enn normverdiene.

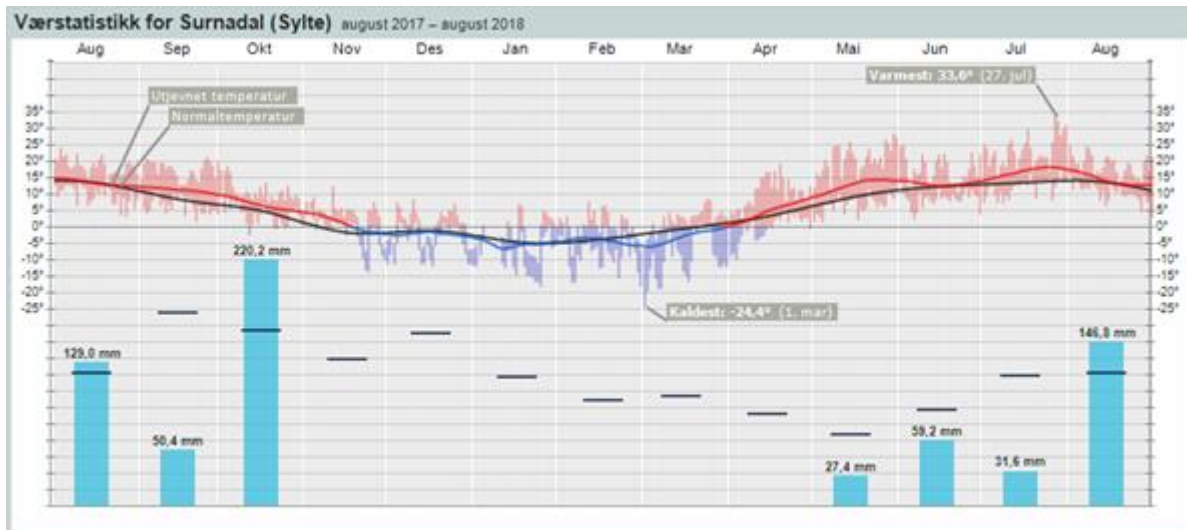
Måned		jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep
Sundalsøra	2018	65	58	66	67	56	62	65	72	66
Gj.snitt	2000-2017	62	65	60	59	61	68	71	73	71

Temperatur

Figuren under viser værdata for Surnadal (det mangler nedbørsdata for noen måneder).

Temperaturdata viser en lang stabil periode med minusgrader gjennom vinteren omtrent på normalen, men med en tydelig kaldere periode i mars (i slutten av hvileperioden for grasplantene). Videre ser en at temperaturen gjennom sommeren ligg godt over normalen, med unntak av juni, som ligg om lag på normalen.

I område uten snødekke førte dette været til relativ dyp tele. Finværet gjennom vinteren medførte uttørking av plantedekket, noe som kan føre til utvintring. Den kalde marsmåneden gjorde ikke saken bedre. Økende innstråling utover etterjulsvinteren bryter vinterdvalen hos plantene. Relativ langvarig periode med minusgrader etter at planteveksten er initiert kan ikke sies å være gunstig. De områdene i fylket som ikke hadde snødekke gjennom vinteren og som i tillegg fikk en lang kuldeperiode i mars var sterkt utsett for vinterutgang av engareala. Kommunene på Nordre Nordmøre var her mest utsatt, men også i de indre bygdene i Romsdal og delvis på Sunnmøre hadde utgang/uttynning i enga grunna klimaet.

Surnadal 2018	Middeltemperatur	Normaltemperatur	Temperaturavvik	Månedsnedbør	Normalnedbør	% av normal
April	4,6	3,6	+1,0		83	
Mai	13,4	9,1	+4,3	27	64	42
Juni	12,6	12,3	+0,3	59	86	69
Juli	17,5	13,6	+3,9	32	117	27
August	13,8	13,2	+0,6	147	119	124
April-Aug	12,4	10,4	+2,0			

Vinterskade:

Dette var situasjonen flere steder i fylket. Foto: Landbruk Nordvest

Vinteren 2017/2018 var en "skikkelig" vinter, det var lange kuldeperioder som resulterte i dyp telen. I de indre bygdene i vårt fylke var det relativt mye snø som lå lenge. I de midtre og ytre bygdene var det til dels bart, men med et isdekke over store engareal flere steder, også i hellende terreng. Skadene som oppstod som følge av dette skyldes både den djupe og langvarige telen med frostskafer på røttene, men også skade etter at vårsol over isdekte areal førte til at graset våkna til liv, men uten tilgang på luft/utlufting av åndingssasser under isen – isbrann. Vi erfarte at vinterskadene var relativt omfattende mange steder i ytre strøk, spesielt på Nordmøre. Store arealer på Smøla ble reparasjonssådd med flerårig raigras i vår. Også deler av Aure kommune var relativt hardt ramma av overvintringsskader. Her ble det også forsøkt reparert etter beste evne mange steder.

Utvintrå raigras i Aure. Dette arealet ble isådd på nytt. Foto: Gunn R. Fosslund

Tørkeskade:

Fra andre uken i mai til midten av juni (uke 24) var det oppholdsvær med sol og dagtemperaturer rundt tyvetallet uten noe nedbør jevnt over hele fylket. I det finværet startet var det en del fuktighet i jorden, men allerede ved månedsskiftet mai/juni så en rundt om i distriktene at tørkesvak jord hadde symptomer på tørkestressa plantevekst (*tynn vekst, brunsvidd, lite busking*). 1.slåtten ble på disse områdene redusert avling i ulik grad mot normalavling. Verst var det på tørkesvak sandjord. I uke 25 var noen dager med noe nedbør, men det ga ikke nok til å dekke behovet. Det var fuktig på overflaten, men spadde en ned i jorda var det tørr jord allerede et par centimeter under torvlaget. I tillegg til tørken var det og gode vekstforhold for insekter, hvor en kunne se mye angrep av bladminerflue på gras og bladlus på kornvekster.

De som hadde etablerte gjenlegg fra midten av mai og utover opplevde lite/ingen spiring, da tilsådde frø ikke fikk fuktighet. Disse gjenleggene måtte gjøres opp igjen senere på sensommeren. Både gjenvekst etter 1.slått og etter beiting var lav, og mange opplevde utfordringer med å sikre nok beite til dyrene. Flere måtte og tilleggsføre av 1.slåtten som normalt ville gått til vinterfôr.

Utover sommeren kom det noen lokale småbygger, hvor nedbøren begynte å komme i større grad fra uke 30. Rundt denne uken var det mange som hadde nylig tatt/holdt på med 2.slåtten og opplevd at tørken hadde gitt lavt avlingsnivå her også mot normalt. Men variasjonene var store avhengig av hvor de lokale regnbygene hadde sveipet over og type jordsmonn.

I uke 32 kom regnet i større grad, nok til at en så at grasarealene responderte godt på nedbøren. Arealene fikk raskt friskere farge og en så tilveksten økte. Nedbøren fortsette å komme i ukene fremover og har gjort at høsten har blitt mer som normalt værmessig. En kan derfor si at tørkeskadene skjedde på forsommeren fra første halvdel av mai frem til første halvdel av august.

Avlingsnivået i Møre og Romsdal – avlingsregistreringer 2016

I samarbeid med NIBIO og forsker Tor Lunnan ble det sommeren 2016 foretatt avlingsregistreringer på ti mjølkeproduksjonsbruk i Møre og Romsdal. På hvert av de ti bruka ble det registrert avling på tre skifter og 2 eller 3 slåtter (*etter praksis på garden*). På hvert bruk ble det registrert avling på ung eng (1-3 år), middels gammel eng (4-6 år) og eldre eng (over 6 år). Registreringene ble gjort på rundballer som ble veid og tatt ut fôrprøve av. De ti bruka var spredt over hele fylket. Det ble ikke plukka ut spesielt gode skifter, skiftene skulle være representative for bruket. Alle de ti bruka var konvensjonelt drevet. Vekstsesongen 2016 var ikke et spesielt godt grovfôrår. Det var en relativ fuktig vekstsesong, men på grunn av en svært fin september ble det tatt tre slåtter på to av bruka. Resultata viste at avlingsvariasjonen var relativt stor. Det var forskjeller mellom skifter på samme bruk og mellom ulike bruk. **Vi har ikke grunnlag for å si at det er kommunevise forskjeller i avlingsnivå.** Driftsform, tidspunkt for høsting, dreneringstilstand og grad av hjortebeiting har mer å si enn i hvilken kommune bruket ligger.

Vi målte den laveste gjennomsnittsavlinga til 450 FEm pr. dekar og bruk og den høyeste til 750 FEm pr. dekar. Tilfeldigvis ble lågeste og høyeste avling oppnådd i samme kommune.

Gjennomsnittsavlinga for de 30 skifta på de ti bruka var 618 FEm pr. dekar.

Resultata fra avlingsregistreringa er mellom anna presentert i Ringreven 2/2017 av Tor Lunnan og Marit Jørgensen, NIBIO.

Vurderinger om avlingsnivået i Møre

I dette prosjektet er gjennomsnittsavlingen om lag 80 FEm høyere pr daa enn det som er bestemt avlingsnivå for Møre og Romsdal i forskrift om avlingsskadeerstatning.

Vi mener at avlingsnivået i Møre og Romsdal er definert for lavt i forskriften, men at avlingsnivået i prosjektet ligger noe over gjennomsnittsavlinga i fylket.

Med utgangspunkt i at sommeren 2016 ikke gav særlig store avlinger, mener vi at avlinga på de aktuelle arealene viser et tilfredsstillende gjennomsnitt for den type eng. Men vi mener at alder på teigene medfører at vi får inn en systematisk feil; 2/3 av registreringene var utført på areal med grassvor yngre enn 8 år. Grassvoren på gjennomsnittsenga i Møre og Romsdal er trolig over 12 år. Dette må det justeres for i en vurdering av gjennomsnittsavling. Vi har ikke forsøksresultat som sier noe om avlingsnedgang i så gammel grassvor. Vurderingene blir derfor subjektive.

Vår vurdering er at gjennomsnittsavlinga i Møre og Romsdal ligger i området 580 – 600 FEm pr daa, altså om lag 10 % høyere enn avlingstallene som blir nyttet i forbindelse med vurderinger om avlingsskadeerstatning.

Etterord

Erstatningsordningen for avlingsskade, slik den er utformet for grovforproduksjonen, er ikke helt god. Den vil virke sterkt i disfavør av bruk der en til vanlig oppnår gode avlinger. Når avlingsskade blir regnet ut fra en avling på 540 FEm pr daa, vil en ha krav på erstatning når avlinga kjem under 378 FEm pr daa (30% egenandel).

Dersom det blir tatt utgangspunkt i brukene som hadde høyest avling i prosjektet nevnt ovenfor (750 FEm pr daa), vil 30 % egenrisiko tilsi at dersom avlinga kom under 525 FEm pr daa, skulle det utløse erstatning. Realiteten med dagens ordning er at bruk som høster 750 FEm pr daa i et normalår, først har krav på erstatning når avlingstapet er omkring 50 %.

Erstatningsordninga etter avlingsskade bør endres slik at det er gjennomsnittavlingen på det enkelte bruk som blir utgangspunktet for utregning av erstatningsbeløp.

Vurdering av vekstsesongen 2018 på kommunenivå

Under kommer en kort oppsummering for hver kommune hvordan årets vekstsesong har vært. Det er basert på tilbakemeldinger fra medlemmer i Landbruk Nordvest, samtaler med landbrukskontorene og observasjoner gjort av rådgiverne gjennom sesongen.

Status pr. 5.10.18:

I skrivende stund er det fortsatt avling som står ute.

Innhøstingsforholda for gulrot og kålrot på Smøla har vært utfordrende med de nedbørsmengdene vi har hatt de siste to ukene. Det er svært usikkert om de klarer å høste alt på myrjorda.

Som nevnt under i rapporten er det mange som gjødsla på igjen til en 3. slått i år. De som hadde planlagt å høste etter den etter 15. september har fått problemer med det, særlig på den tyngste jorda (myr og anna moldrik jord). Det er derfor fortsatt en del 3. slått som står uhøsta og trolig vil det ikke være tilrådelig å høste alt sjøl om det skulle bli oppholdsvær framover. Kjøreskader og dårligere overvintring kan fort bli resultatet for mange.

Molde

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå i 2018: 80 %

Kommentar:

Vinterskade: Betydelig isdekke i ytre på senvinteren, men slapp unna store skader da isdekke forsvant før sola tok skikkelig tak.

Tørke: Betydelig tørkeskade i solvendte områder og på skarp sandjord i kommunen. Særlig innover Molde – Kleive var det mye brunsvidde teiger på frem til slutten av juli, både slåttemark og beiter. Gårdbrukere i samme område som de som opplevde tørkeskade, men som hadde myrjord, opplevde å få normale avlinger.

Forebyggende tiltak: En del sådde over på forsommeren med varierende hell. Noen fikk tak i noe areal ute av drift eller nyttet mer utmark for å løse problemet med gjenvekst på beitet.

I og med at tilbakemeldingene fra en del av gårdbrukerne i kommunen har vært veldig varierte, så er det vanskelig å vite for sikkert at anslått avlingsnivå for året stemmer reelt. Forskjellene kunne være store sammenlignet teig for teig.

Kristiansund

Grovfôr

Normalavling: Se generell del.

Anslag avlingsnivå i 2018: Om lag 90 % av normalavling.

Kommentar:

Vinterskade: Noe vinterskade, spesielt på eng med raigras i blandinga. Glissen eng og delvis flekkvis utgang av gras.

Tørkeskade: Som ellers i distriktet var det den letteste jorda som ble hardest ramma av mangel på nedbør. Særlig ble 1. slått dårligere enn i et normalår. Gjenvekst på beiten ble også dårlig utover sommeren, men tok seg opp igjen i august da regnet kom.

Forebyggende tiltak: Som i nabokommunene ble det delvis reparasjonsådd på vinterskadd eng. Mangel på nedbør gjorde at spiringa ble dårlig og delvis mislykka. Noen få gjødsla på igjen til en 3. slått for å få mer vinterfôr.

Vanylven

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 95 %

Kommentar:

Vinterskade: Ingen/moderate vinterskader.

Tørkeskade: Store deler av jordbruksareala i Vanylven kommune er myrjord/har høyt moldinnhold. Disse klarte seg bra mot tørken. Ein del område med fastmark hadde tørkeskader, men totalt for kommunen var ikke avlingsnedgangen stor. Gjenlegg sådd etter 10 mai hadde dårlig spiring.

De som var litt sent ute med andre slått fikk utfordringer med nedbør.

Svært lite areal ble gjødslet på for en tredje slått

Sande

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 95 %

Kommentar:

Vinterskade: Ingen/moderate vinterskader.

Tørkeskade: Store deler av jordbruksareala i Sande kommune er myrjord/har høyt moldinnhold. Disse klarte seg bra mot tørken. Ein del område med fastmark hadde tørkeskader, men totalt for kommunen var ikkje avlingsnedgangen stor. Gjenlegg sådd etter 10 mai hadde dårlig spiring.

Lite areal ble gjødslet på for 3. slått.

Herøy, Ulstein og Hareid

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 90 % (for de som høstet tre slåtter)

Kommentar:

Vinterskade: Ingen/moderate vinterskader, men tele etter barfrost gav noe forsinket våronn noen steder.

Tørkeskade: En god del av jordbruksarealene i Herøy, Ulstein og Hareid kommuner hadde redusert vekst på vår og forsommer pga tørken. Gjenlegg sådd etter 10 mai hadde dårlig spiring, og mesteparten av engarealene gav moderate avlinger både på første og ved tidlig andre slått. Ved sen andreslått ble det oppnådd gode avlinger, men med moderat kvalitet. Areal som ble gjødslet på for tredje slått, berget totalavlingene. Myrjordarealer som ligger i le for nordavinden gav generelt best avling. En del areal som tidligere har vært ute av drift/ beitepusset, ble høstet og bidro til å redusere avlingsskadene.

Volda og Ørsta

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 90 % (for de som høsta tre slåtter)

Kommentar:

Vinterskade: Ingen/moderate vinterskader, men tele etter barfrost gav noe forsinket våronn noen steder.

Tørkeskade: Store deler av jordbruksarealene i Volda og Ørsta kommuner hadde redusert vekst på vår og forsommer pga tørken. Gjenlegg sådd etter 10 mai hadde dårlig spiring, og mesteparten av engarealene gav moderate avlinger både på første og ved tidlig andre slått. Ved sen andreslått ble det oppnådd gode avlinger, men med moderat kvalitet. Areal som ble gjødslet på for tredje slått, berget totalavlingene. Arealer på elveslette og arealer med tynt jordlag over fjell var mest utsatt for tørkeskadene. Flere bruk med slike arealer hadde undre 70% avling av normalavling. En del areal som tidligere har vært ute av drift/ beitepusset, ble høstet og bidro til å redusere avlingsskadene.

Ørskog

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 90 % (for de som høsta tre slåtter)

Kommentar:

Vinterskade: Moderate vinterskader, men djup tele gav noe forsinket våronn noen steder.

Tørkeskade: Store deler av jordbruksareala i Ørskog kommune hadde redusert vekst på vår og forsommer pga tørken. Gjenlegg sådd etter 10 mai hadde dårlig spiring, og mesteparten av engarealene gav lave avlinger både på første og ved tidlig andre slått. Ved sen andreslått ble det oppnådd gode avlinger, men med moderat kvalitet. Det ble gjødslet på en god del areal for tredje slått, noe som berget totalavlingene i kommunen.

Angrep av bladlus og minerflue gav avlingsreduksjon spesielt i gjenlegg, der angrepet ble oppdaget seint, eller der det ikke ble iverksatt tiltak.

Det ble sådd et relativt stort areal (*Westervoldsk raigras*) etter høsting av korn til grønnfôr. På grunn av den ekstremt våte og relativt kjølige september har tilveksten på dette nødfôret stått i stampe. Det er usikkert om det vil være lønnsomt å høste det. Dessuten må arealene tørke opp før en høsting er aktuell. Været videre utover i oktober vil være avgjørende.

En del areal sådd til kornproduksjon ble høstet som grønnfôr, delvis på grunn av dårlig utvikling (til korn) på grunn av tørken. For husdyrbrukere i nærområdet ble dette grønnfôret kjærkomment vinterfôr for buskapen.

Norddal

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 85 % (*for de som høsta tre slåtter*)

Kommentar:

Vinterskade: Moderate vinterskader.

Tørkeskade: Store deler av jordbruksarealene i Norddal kommune hadde redusert vekst på vår og forsommer pga tørken.

Mesteparten av engarealene i lavereliggende områder gav små avlinger, både på første- og ved tidlig andre slått. Ved sen andreslått ble det oppnådd brukbare avlinger, men med moderat kvalitet. Det ble gjødslet på en god del areal for tredje slått, noe som berget totalavlingene i kommunen.

Bønder som hadde tilgang på vanningsanlegg til bruk på eng fikk tilfredsstillende avlinger.

I høyereliggende strøk, på myrjord, ble det tatt rimelig gode avlinger både på 1. og 2.slått.

Gjenlegg sådd etter 10 mai hadde dårlig spiring.

Angrep av bladlus og minerflue gav avlingsreduksjon spesielt i gjenlegg, der angrepet ble oppdaget seint, eller der det ikke ble iverksatt tiltak.

Bær grønsaker og potet

Vinterskade: Moderate vinterskader

Tørkeskade: Det meste av bær, grønsak og potetarealet i kommunen blir vatnet. De negative effektene av tørken ble derfor moderate, med noe variasjon

Bæravlingene ble i gjennomsnitt tilnærmet normale, grønnsakavlingene moderate, mens potetavlingene ble over middels på de arealene som hadde tilgang på tilfredsstillende vanning.

Stranda

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 90 % (*for de som høsta tre slåtter*), men med betydelig variasjon.

Kommentar:

Vinterskade: En del vinterskader spesielt i Sunnylvn. En del behov for reparasjonssåing. Djup tele gav forsinket våronn noen steder.

Tørkeskade: Mye areal i Stranda hadde redusert vekst på vår og forsommer pga tørken. Gjenlegg sådd etter ca 10. mai hadde dårlig spiring, og mesteparten av engarealene gav moderate til lave avlinger ved første slått. Spesielt i deler av Sunnylvn, på Furset/ Engeset og i Liabygda ble avlingene små . Avlingene ved andre slått varierte. De som tok en sein andreslått oppnådde gode avlinger. De fleste som hadde for lite fôr etter to slåtter, gjødslet på for en tredje slått, og oppnådde, totalt sett for sesongen, tilfredsstillende avlinger.

Angrep av bladlus og minerflue gav avlingsreduksjon spesielt i gjenlegg, der angrepet ble oppdaget seint, eller der det ikke ble iverksatt tiltak.

En del areal ute av drift/ beitepusset areal ble høstet til vinterfôr, med brukbare avlinger.

Stordal

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 90 % (*for de som høsta tre slåtter*), men med betydelig variasjon.

Kommentar:

Vinterskade: Moderate vinterskader. Lite behov for reparasjonssåing. Djup tele gav forsinket våronn noen steder.

Tørkeskade: Mye areal i Stordal hadde redusert vekst på vår og forsommer pga tørken. Gjenlegg sådd etter ca 10. mai hadde dårlig spiring, og mesteparten av engarealene gav moderate til lave avlinger ved første slått. Avlingene ved andre slått varierte, med lave avlinger nederst i dalen , fra Hove/Vinje og frem til Øvrebust/Holt. De som tok en sein andreslått oppnådde gode avlinger. De fleste som hadde for lite fôr etter to slåtter, gjødslet på for en tredje slått, og oppnådde, totalt sett for sesongen, tilfredsstillende avlinger.

Angrep av bladlus og minerflue gav avlingsreduksjon spesielt i gjenlegg, der angrepet ble oppdaget seint, eller der det ikke ble iverksatt tiltak.

Sykkylven

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 90 % (*for de som høstet tre slåtter*).

Kommentar:

Vinterskade: Moderate vinterskader. Moderat behov for reparasjonssåing. Dyp tele gav forsinket våronn noen steder.

Tørke: Mye areal i Sykkylven hadde redusert vekst på vår og forsommer pga tørken. Gjenlegg sådd etter ca 10. mai hadde dårlig spiring, og mesteparten av engarealene gav moderate til lave avlinger ved første slått. Avlingene ved andre slått varierte, men mange oppnådde brukbare avlinger da. Spesielt de som tok en sein andreslått oppnådde gode avlinger. De fleste som hadde for lite fôr etter to slåtter, gjødslet på for en tredje slått, og oppnådde, totalt sett for sesongen, tilfredsstillende avlinger.

Skodje

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 90 % (*for de som høsta tre slåtter*)

Kommentar:

Vinterskade: Moderate vinterskader, men djup tele gav noe forsinket våronn noen steder.

Tørke: Store deler av jordbruksarealene i Skodje kommune hadde redusert vekst på vår og forsommer pga tørken. Gjenlegg sådd etter 10 mai hadde dårlig spiring, og mesteparten av engarealene gav lave avlinger både på første og ved tidlig andre slått. Ved sen andreslått ble det oppnådd gode avlinger, men med moderat kvalitet. Det ble gjødslet på en god del areal for tredje slått, noe som berget totalavlingene i kommunen. Noe areal med tredjeslått står fremdeles på rot. Det vil være behov for noen dager med oppholdsvær før dette kan høstes.

Også i Skodje ble det registrert store angrep av lus og bladminerflue i gjenlegg.

Sula

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 90 % (*for de som høsta tre slåtter*)

Kommentar:

Vinterskade: Ingen/moderate vinterskader, men tele gav noe forsinket våronn noen steder.

Tørke: Store deler av jordbruksarealene i Sula kommune hadde redusert vekst på vår og forsommer pga tørken. Gjenlegg sådd etter 10 mai hadde dårlig spiring, og mesteparten av engarealene gav lave avlinger både på første og ved tidlig andre slått. Ved sen andreslått ble det oppnådd gode avlinger, men med moderat kvalitet.

Giske

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 90 % (for de som høsta tre slåtter)

Kommentar:

Vinterskade: Moderate vinterskader, men djup tele gav noe forsinket våronn noen steder.

Tørke: Store deler av jordbruksareala i Giske kommune hadde noe redusert vekst på vår og forsommer pga tørken. Gjenlegg sådd etter 10 mai hadde dårlig spiring, og mesteparten av engarealene gav moderate avlinger både på første og ved tidlig andre slått. Ved sen andreslått ble det oppnådd gode avlinger, men med moderat kvalitet.

Haram

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå 2018: 95 % (for de som høsta tre slåtter)

Kommentar:

Vinterskade: Moderate vinterskader, men djup tele gav noe forsinket våronn noen steder.

Tørke: Store deler av jordbruksareala i Haram kommune hadde redusert vekst på vår og forsommer pga tørken. Gjenlegg sådd etter 10 mai hadde dårlig spiring, og mesteparten av engarealene gav moderate avlinger både på første og ved tidlig andre slått. Ved sen andreslått ble det oppnådd gode avlinger, men med moderat kvalitet. Areal som ble gjødslet på for tredje slått, berget totalavlingene.

Vestnes

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå i 2018: 85 % (for de som høstet tre slåtter)

Kommentar:

Vinterskade: Betydelig isdekke i ytre på sen vinteren, men slapp unna store skader da isdekke forsvant før sola tok skikkelig tak. Men det har vært utgang på grasareal enkelte teiger.

Tørke: Betydelig dårlig tilvekst på forsommeren fra midten av mai og utover til slutten av juli. Små avlinger hos de aller fleste, men en god del gjødslet på for en 3.slått som heldigvis kom godt. Unormalt store angrep av bladminerflue og bladlus, spesielt på forsommeren. Spesielt gjenlegga var utsatte.

Forebyggende tiltak: En del sådde over på forsommeren med varierende hell. Noen fikk tak i noe areal ute av drift eller nyttet mer utmark for å løse problemet med gjenvekst på beitet. En del tok og en ekstra slått i år i forhold til normalt. En del har gått for en ekstra slått i år og fått en bra 3.slått som har redusert noe av avlingssvikten. Noen har enda ikke fått tatt 3.slått (11.10) på grunn av en våt september, men kan få høstet eventuelt senere i høst.

Observert store angrep av bladminerflue i eng og gjenlegg i år i flere kommuner. Foto: Nina Iren Ugelvik

Korn

Normalavling kg/dekar: 600 kg

Anslått avlingsnivå i 2018: 95 %

Kommentar:

Varierende i forhold til hvilke teiger kornet var sådd i. Fleste ga normalavling både på bygg 2 og 6 rads, mens felt med havre i kom ikke i hele tatt og gikk som grønnfôr.

Rauma

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå i 2018: 70 % (for de som høstet tre slåtter)

Kommentar:

Vinterskade: Betydelig isdekke om vinteren i de fleste dalførene i kommunen og mange opplevde vinterskade. Av tilbakemeldinger er det særlig opp i gjennom Romsdalen, Isfjorden og Innfjorden som har fått en del utgang av plantevekst på eng. Har vært flekkvis.

Tørke: Betydelig tørkeskade i solvendte områder og på skarp sandjord i kommunen. Mye angrep av minerbladflue, samt tørken gjorde at en del tilsådde gjenlegg aldri spirte. Mange har gjødslet på for en 3.slått og fått normal avling på den, men en del har ikke fått høstet på grunn av mye nedbør daglig fra midten av september. Får en ikke høstet av denne i oktober i en opptørksperiode regnes denne avlingen som tapt. De som fikk inn 3.slåtten har gitt signal om at de tre slåttene sammen utgjør en avling i et normalt år med 2.slåtter.

Forebyggende tiltak: Noen prøvde å strø grus eller mørkt kalkstøv over islaget for å redusere potensiell vinterskade. Har vært en del reperasjonssåing med særlig ettårig og flerårig raigras. Mange har gått for 3.slått mot normalt 2.slått regime. Men ikke alle har som nevnt rukket å berge alt av 3.slått på grunn av regnperiode fra midten av september og utover. Disse vil derfor ha et mye mindre avlingsresultat enn de som ble ferdig med slåttesesongen tidligere, samt ligger lavere enn anslått prosenttilslag ovenfor.

Korn

Normalavling bygg kg: 550 kg/dekar

Anslått avlingsnivå i 2018: 70 %

Kommentar:

Tørken stresset kornfelta og ga mindre mating i akset, samt mindre lengde på strået før skyting. Er anslått at en har kun 50 % av normal halmmengde i år mot et normalt år. Variasjonen i årets avling var stor fra teig til teig, hvor laveste avlingen en vet om til nå er 240 kg bygg/dekar. Men en del fikk brukbare avlinger opp mot normalavling på enkelte teiger. I Rauma ligg byggavlingene rundt 550 kg/dekar normalt sett.

Neset

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå i 2018: 70 % *(for de som høstet tre slåtter)*

Kommentar:

Vinterskade: Det lå nok en del is på enkelte innmarksarealer rundt om i kommunen, men det er ikkje registrert store skader forårsaket av isbrann.

Tørkeskade: Merkbart lavere avling hos de fleste i kommunen, men særlig inni Eresfjorden var det likens forhold som gårdbrukerne ved Åndalsnes opplevde det. Mye brunsvidd og små avlinger på 1. og 2.slått. De fleste har nok gått for 3.slått for å kompensere.

Midsund

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå i 2018: 95 %

Kommentar:

Vinterskade: Betydelig isdekke på senvinteren, men lite vinterskadd areal ettersom isen forsvant før solen tok skikkelig tak.

Tørke: Merkbar tørkeskade på enkelte areal jevnt over kommunen sommeren 2018. Noe havtåke, samt en del moldholdig jordsmonn har nok redusert noe av potensielt skadeomfang. Unormalt store angrep av bladminerflue og bladlus gjennom hele sommeren.

Forebyggende tiltak: Redusert beitepress på areal ved tilleggsforing eller nyttet mer tilleggsareal. For grovfôrproduksjon har det eventuelt vært å nytte mer leid areal.

Korn

Normalavling bygg kg/dekar: 500 kg

Anslag avlingsnivå i 2018: ?

Kommentar:

Uvisst hvordan det har gått med kornavling i kommunen da mye av kornfeltene fortsatt ikke er høstet i det rapporten skrives.

Sandøy

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå i 2018: 95 %

Kommentar:

Vinterskade: Tykt isdekke på senvinteren som forsvant før solen tok tak og kunne utvikle isbrann i stor grad.

Tørke: Kan være utsatt for tørke da det er sandholdig jord, men en del av teigane har nok berget seg greit med moldholdig jordsmonn øvst og kystklima. Anser derfor ikke avlingstap som veldig stort i Sandøy kommune.

Aukra

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå i 2018: 90 %

Kommentar:

Vinterskade: Betydelig isdekke i ytre på senvinteren, men slapp unna store skader da isdekke forsvant før sola tok skikkelig tak.

Tørke: Ikke så berørt av tørke sammenlignet med indre deler av Romsdal da det er mye teiger med moldholdig jord som holdt lengre på fuktigheten, samt noe havtåke og dogg om natta. Noe nedsatt avling enkelte steder, mens andre har opplevd normalavlinger på eng grunna jordsmonnsforskjeller.

Stort angrep av bladminerflue og bladlus på forsommeren. Særlig i gjenlegg.

Forebyggende tiltak: Etablere gjenlegg av vinterskadet eng. Tatt 3.slått ved behov.

Korn

Normal avling bygg kg/dekar: 500 kg

Anslag avlingsnivå i 2018: 80 %

Kommentar:

Har nok vært en reduksjon i avling sammenlignet mot et normalår. Meste av kornavlingene finnes på moldholdig sandjord, som kan ha holdt bedre på fuktigheten enn i indre strøk av Romsdal. Men tørken har nok påvirket på Aukra og i noe grad.

Fræna

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del.

Anslag avlingsnivå i 2018: 90 %

Kommentar:

Vinterskade: Hadde en del is liggende på senvinteren i ytre del av kommunen på senvinteren, men har ikke fått tilbakemelding på at det utgjorde store skader med isbrann.

Tørkeskade: Veldig varierende, men totalt sett kom Fræna bedre ut enn kommuner liggende lengre inn i fylket. Kunne være forskjell på teigene innad på hver gård, men i og med det kom noe lokalt nedbør enkelte plasser var det en god del som opplevde normale avlinger.

Korn

Normalavling FEm: 500 kg/dekar

Anslag avlingsnivå i 2018: 50 %

Kommentar:

Tørken i sommer har påvirket veksten, samt en våt september har satt ned kvaliteten på avlingen. Med våte forhold ble det og utfordrende å trøske, noe som gjorde at det ble veldig sent for enkelte. I gjennom sommeren var det og mye bladlus å se i kornfelta som kan ha påvirket tilveksten på plantene en del. Har vært melding om at enkelte skifter ikke omtrent ikke har vært verdt å trøske og (anslått avling bygg > 100 kg/dekar)

Det var observert betydelige mengder bladlus på kornfelta deler av fylket. Skadeterskel anser å være mer enn 20 bladlus per plante. Foto: Jon Geirmund Lied

Eide

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del.

Anslag avlingsnivå 2018: 90 %

Kommentar

Vinterskade: På skifter hvor vatnet ble stående og frøs til i vinter var ble det en del isbrann. Generelt rapporteres det også om ei mer glissen eng i vår enn hva som er normalt. Raigras i eng og beiter hadde en tøff vinter og en del av disse areala ble reparasjonsådd i vår med varierende resultat.

Tørkeskade: Det er relativt mye myr og moldholdig jord i Eide som holder godt på vatn og som dermed ikke er så tørkeutsatt. Som for Averøya så hadde de med myrjord uten overvintringsskader gode avlinger i år. Førsteslåttene ble nok jevnt over under normalen. Det skyldes like mye at plantene

var varmestressa som mangel på nedbør. Det kom mer nedbør i Eide enn for eksempel i Molde. Etter 1. slått ble det bedre busking fram mot 2. slått som for mange ble tatt relativt seint.

Forebyggende tiltak: Noe flekkvis reparasjonssåing og innsåing i glissen eng i vår. Utnyttet en ekstra slått ved behov.

Averøy

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del.

Anslag avlingsnivå 2018: 75 % avling i forhold til et normalår.

Kommentar

Vinterskade: Ikke spesielt mye vinterskade i enga på Averøya. Det var meldt om litt isbrann på myrjord i ytre deler av kommunen (vatnet frøs til i forsenkninger på skifta, langvarig is). Ellers ble det meldt om noe dårlig overvintring av raigras.

Tørkeskade: Som for de andre kommunene ble mangelen på nedbør verst på de skifta med lettest jord, sand og sandholdig jord. Beliggenheten til skifta spilte også en stor rolle for om det ble reduserte grasavlinger eller ikke på grunn av lite nedbør og høge temperaturer. "Solsida" av Averøya var derfor mer utsatt for tørke enn de deler av kommunen som ligger mindre solvendt til. De med myrjord som ikke hadde overvintringsskader fikk brukbare avlinger, mens arealer som ble reparasjonsådd i vår ikke ble like bra på grunn av dårlig spiring. Førsteslått ble relativt dårlig, mens andre og spesielt tredjeslått ble brukbar.

Forebyggende tiltak: Noe reparasjonssåing av tynn raigraseng og i flekker med vinterskade. Det var også noen flere enn normalt som satsa på 3 slåtter for å få nok fôr. Ikke alle har fått høsta alt de planla 3. slått på.

Gjemnes

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del.

Anslag avlingsnivå 2018: I gjennomsnitt mellom 60 og 70 % av normalavling for hele kommunen.

Kommentar

Vinterskade: Noe isbrannskader hvor det var minst snødekke, for eksempel Batnfjordsområdet. Frostskade og utgang av gras på grunn av en lang og hard vinter var realiteten for mange i "høyereliggende" deler av kommunen, eks. Skeidsdalen. Enkelte gårdbrukere her refererer til at om lag 60 % av grasarealet deres hadde overvintringsskader. Førsteslått der ble derfor veldig lav, kanskje så lite som 30 % av normalen.

Tørkeskade: Også i Gjemnes var det den letteste jorda som var mest utsatt for tørkeskade. Det var derfor variasjoner fra skifte til skifte på det enkelte bruk alt etter jordart. Deler av kommunen som

ligger slik til at det ikke er sol hele dagen var litt mindre utsatt for tørke enn de mer solvendte arealene.

Forebyggende tiltak: Det meste av arealet med vinterskade ble reparasjonsådd i vår. Flere tok en veldig tidlig 1. slått på grunn av tørken. Hos disse ble det en brukbar 2. slått samt en 3. slått de normalt ikke har.

Tingvoll

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del.

Anslag avlingsnivå 2018: Det anslås at avlingsnivået i 2018 kan ligge på om lag 70 % av normalen.

Kommentar

Vinterskade: Kommunen var ikke spesielt hardt rammet av overvintringsskader på enga, men det var lokale variasjoner. Enga var gjennomgående noe mer glisse i vår enn normalt og det var også flekkvis utgang på områder hvor det var vatn som ble stående i fjor høst.

Tørkeskade: Også her gav den glisne enga mindre avling på førsteslått enn i et normalår. Andreslått var noe bedre. Nok en gang er det på den lette jorda (*sandholdig jord*) at tørken hadde mest å si. Variasjon fra skifte til skifte på det enkelte bruket også her.

Forebyggende tiltak: Noe mer gjenlegg enn i et normalår og også mer reparasjonssåing i vår. Det ble også høsta mer 3 slått enn i et normalår.

Sunddal

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del.

Anslag avlingsnivå i 2018: I gjennomsnitt for kommunen var grasavlingene 50 % av normalen.

Kommentar

Vinterskade: Sunddal var ikke spesielt hardt rammet av vinterskade. Det var imidlertid en lang vinter og det resulterte i noe utgang og "uttynning" av gras jevnt over.

Tørkeskade: Hele kommunen ble hardt rammet av tørken. Det er mye sandjord og de høye temperaturene og mangel på nedbør førte til svært dårlige grasavlinger. Unormalt store angrep av bladminerflue og bladlus gjennom hele sommeren. Spesielt grasgjenlegga var utsatt for angrep.

Forebyggende tiltak: Noen få vatna enga og de fikk store avlinger. De andre forsøkte å tilpasse høstetidspunktet slik at de fikk noen regndråper på gjødsla etter slått. Det ble også tatt 3 slåtter.

Potet

Det ble gode potetavlinger i 2018. Dette skyldes at alt areal med potet blir vatna. Anslagsvis ligger avlingene på rundt 2500 kg pr. dekar i 2018.

Korn

På samme måte som i Surnadal ble noen kornåkrer høsta som grønnfôr for å berge noe avling. Som for grasgjenlegg så trives bladlusa og bladminerflua godt i varmen i juni og juli. Det kornet som gikk til modning gav bare om lag 40 % av normal avling i 2018.

Surnadal

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del.

Anslag avlingsnivå i 2018: 70 % i gjennomsnitt for hele kommunen.

Kommentar

Vinterskade: Det var en del vinterskade i nedre del av Surnadal. Det var en lang vinter etter en fuktig høst. Der det ble stående vatn i "dumper" på enga som så seinere frøs, ble det utgang av graset.

Tørkeskade: Betydelig tørkeskade på den letteste jorda i sommer, særlig i nedre deler av Surnadal fra Skei og nedover. Angrep av bladlus og bladminerflue i grasgjenlegg forverra situasjonen i flere gjenlegg.

Forebyggende tiltak: Som for flere andre kommuner ble de samme områda som hadde vinterskade hardest ramma av tørken da innsådd gras ikke fikk nok fuktighet til å spire skikkelig. Det var også mange mislykka gjenlegg i nedre deler av Surnadal. Et par bruk med grovfôr hadde tilgang til vatningsanlegg.

Korn

Flere korndyrkere høsta kornet som grønnfôr for å berge noe avling. De som lot det stå til modning fikk om lag 70 % av ei normalavling. Det var en god del bladlus og bladminerflue hele sommeren.

Rindal

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del.

Anslag avlingsnivå i 2018: Om lag normale grasavlinger i Rindal.

Kommentar

Vinterskade: Snøen kom relativt tidlig og den lå stabil gjennom hele vinteren. Det var derfor lite overvintringsskader på enga. I nedre del av kommunen langs elva på grensa mot Surnadal var det litt overvintringsskader, men ikke på mye areal.

Tørkeskade: Ikke spesielt tørkeutsatt jord og bra med fuktighet fra våren av gjorde at det jevnt over var en tidlig og god 1. slått. God overvintring var også en medvirkende årsak til at enga kom raskt i gang og at avlingene ble bra. Det ble noe tørkeskade i gjenlegga, dårlig spiring og opptørking av nyspirt gras.

Forebyggende tiltak: Ingen.

Halsa

Grovfôr

Normalavling: Se generell del.

Anslag avlingsnivå i 2018: I gjennomsnitt for hele kommunen ble avlinga om lag 90 % .

Kommentar

Vinterskade: Stedvis noe vinterskadd eng, både glissen eng og flekkvis utgått gras.

Tørkeskade: Noe tørkeskade på den letteste jorda på enkeltbruk. Førsteslått ble derfor noe redusert for enkeltbruk, men 2. slått retta opp igjen mye. Brukbare avlinger på den tyngre jorda hvor det ikke var overvintringsskade.

Forebyggende tiltak: Noe reparasjonsåing i vår på vinterskadd eng. Det ble også tatt 3 slåtter på flere bruk enn i et normalt år.

Smøla

Grovfôr

Normalavling FEM: Se generell del.

Anslag avlingsnivå i 2018: 80 % i gjennomsnitt for hele kommunen.

Kommentar:

Vinterskade: Betydelig vinterskade i hele kommunen, kanskje særlig den yngre (og beste) enga. Det var både flekkvis utgang av graset hvor det var isdekt, men også generelt glissen eng på grunn av langvarig tele og tørr vinter (frysing og uttørking).

Tørke: Betydelig tørkeskade på 1. slått. Anslagsvis 30-40 % avling på 1. slått. Siden mye eng var dårlig etter en lang og hard vinter måtte mye repareres. Dette ble ikke helt vellykka, eller frøet spirte seinere på sommeren da tilgangen på vatn ble bedre. Andre slått ble bedre for de som tok den relativt seint. Den minst omdanna myra var mest utsatt for tørkeskade, spesielt der det ble reparasjonssådd.

Forebyggende tiltak: Veldig mye eng ble reparasjonssådd i vår, både med flerårig raigras og ettårig raigras. På grunn av manglende nedbør ble det ikke like vellykka alle steder, særlig ikke på lite omdanna (nydyrka) jord. Mange venta lenge med 2. slått for å få mest mulig mengde. Andreslått var derfor bra. De som var tidlig ute med 1. og 2. slått fikk tatt en 3. slått, men det var ikke særlig mange.

Avlingsnivå i gjennomsnitt for hele kommunen ligger om lag på 80 % av et normalår. De fleste berga seg på en god 2. slått.

Grønnsaker

Se kommentar øverst om innhøstingsforhold.

Gulrot: Gjennomsnittsavlinga ligger om lag 10 % under avlinga året før, men det er stor variasjon fra åker til åker. Den minst omdanna myrjorda har gitt lågest avling i år fordi det var for tørt under

spiringa. Såtidspunktet hadde også mye å si. Best spirefuktighet ved tidlig såing. Det var svært tørre forhold for de som sådde seint.

Størrelsen på gulrota varierer mye i år. Gulrota som spirte som normalt fikk god plass i åkeren og ble store og til dels grove, mens den rota som "etterspirte" ikke fikk full størrelse ved høsting. Det er derfor trolig mer som blir utsortert i år.

Kålrot: Det meste av den sådde kålrota er på nydyrka og/eller nygrøfta jord. Denne jorda tørker svært fort ut i overflata og det var derfor dårlig og ujevn spiring i disse åkrene. Den kålrota som ble planta klarte seg noe bedre. I sådd kålrot ble det kanskje bare 50 % avling mens planta kålrot om lag 90 % avling.

11.07.18: Svært ujevn spiring i gulrot, fra nyspirt til 5-bladstadiet. Foto: G. R. Fosslund

Aure

Grovfôr

Normalavling FEm: Se generell del

Anslag avlingsnivå i 2018: 75 % i gjennomsnitt for hele kommunen.

Kommentar:

Vinterskade: Betydelig vinterskade i deler av kommunen. Ertvågøya hardt ramma, samt deler av Våg, Vikan - Kjørsvikbugen. Særlig hardt ramma var arealer med raigras i enga.

Tørke: Betydelig tørkeskade på 1. slått på lett jord, særlig sandholdig jord var utsatt. Her var det lite busking og det var tvangsskyting av graset. Områder som var hardest ramma av vinterskade ble også mest ramma av tørken i sommer. Mange hadde satt inn tiltak på vinterskadd eng og beite, men verken reparasjonssådd eng eller gjenlegg ble vellykka. Frøet spirte delvis, men tørka så ut. Andre plasser spirte det ikke i hele tatt. Skifta ble derfor veldig ujevne. Som ikke det var nok så ble det også registrert angrep av bladminerflue og bladlus, både i gjenlegg og i eng. Andre slåttene var bedre enn 1. slåttene, men tidspunktet for 2. slått varierte fra 20.7. til 1.9.

Forebyggende tiltak: Som nevnt over ble vinterskadd eng i stor grad reparert, enten ved innsåing av raigras eller ved full fornying, delvis med korn som dekkvekst for å få mest mulig avling i år. Mangel på vann gjorde at tiltaka som ble satt inn ikke gav full uttelling, noen måtte så opp igjen seinere på sommeren. Det var også mange som tok en tidlig 1. og 2. slått for å høste det som var før det tørka bort, samt å utnytte ei varsla regnskur til å få ut møkk mellom slåttene. Mange gjødsla på igjen for en 3. slått. Flere enn normalt høsta 3 slåtter i år. Det ble også gjødsla noe sterkere enn i et normalår. Beitene ble også gjødsla på igjen seinere enn normalt.

Avlingsnivå i snitt for hele kommunen ligger anslagsvis på om lag 75 % av et normalår, men det er store variasjoner mellom områder, og også mellom enkeltskifter på samme gard (jordartsavhengig).

19.06.18: Gjenlegg med korn som dekkvekst på sandjord i Aure. Svært dårlig spiring på grunn av mangel på vann. Hjorten er innom for å ta det som måtte komme! Foto: G. R. Fosslund